

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ
ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

Adresa: Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 134, et. 3, Chișinău, Republica Moldova Tel.: (+373 22) 22-57-99 E-mail: info@oda.md

RAPORT

**privind compensarea dobânzilor la creditele
bancare și/sau nebankare contractate de
întreprinderile mici și mijlocii aferente perioadei
1 august – 31 decembrie 2022**

Iunie 2023

I. Context

Prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 44 din 25 octombrie 2022¹, Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (IP ODA) a fost împuternicită să administreze și să utilizeze mijloacele financiare în sumă de 200 milioane de lei cu destinația „*susținerea întreprinderilor mici și mijlocii*” alocate în urma rectificării bugetului de stat pentru anul 2022 prin Legea nr. 260/2022 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2022 nr. 205/2021², pentru compensarea dobânzilor achitate aferente perioadei 1 august – 31 decembrie 2022, la creditele bancare și/sau nebancare investiționale, contractate de întreprinderile mici și mijlocii în valută națională, care erau active la data de 1 august 2022.

În continuare, la data de 15 noiembrie 2022 a fost publicat și a intrat în vigoare Regulamentul privind modul de compensare a dobânzilor la creditele bancare și/sau nebancare investiționale, contractate de întreprinderile mici și mijlocii aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 780/2022³. Acesta descrie în mod detaliat mecanismul de compensare a dobânzilor la credite.

II. Lansarea mecanismului de compensare a dobânzilor la credite

În vederea implementării prevederilor „Regulamentului privind modul de compensare a dobânzilor la creditele bancare și/sau nebancare investiționale, contractate de întreprinderile mici și mijlocii” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 780/2022 din 09.11.2022 (în continuare – Regulament), IP ODA a realizat următoarele acțiuni:

1. Elaborarea „Procedurii interne privind procesarea cererilor de compensare a dobânzilor la creditele bancare și/sau nebancare contractate de întreprinderile mici și mijlocii” - aprobată de Consiliul IP ODA la 28.11.2022.
2. Elaborarea și lansarea formularului on-line de depunere a cererilor de compensare cu pre-completarea automată a datelor solicitanților la înscrierea IDNO - lansată la 22.11.2022.
3. Prezentarea și diseminare „Ghidului solicitantului”, care a fost disponibil publicului larg pe pagina web a IP ODA - începând cu 22.11.2022.
4. Implementarea fluxului de comunicare cu solicitanții prin e-mail (compensatii@oda.md) și telefon (IP telefonie utilizată de angajații IP ODA), cu stabilirea responsabilităților, scenariilor de comunicare – lansat la 17.11.2022.
5. Desemnarea echipei de implementare a mecanismului din rândul angajaților IP ODA.
6. Organizarea ședințelor de lucru cu reprezentanții instituțiilor financiare, în cadrul cărora au fost explicate detaliat prevederile Regulamentului (condițiile de eligibilitate), precum și erorile admise la completarea Certificatelor emise.

III. Derularea procesului de compensare

În procesul de evaluare a cererilor de compensare (examinare, verificare date, determinare eligibilitate, corespondență cu solicitanții), au fost constatate un șir de **erori**, printre care cele mai frecvente țin de:

A) Admise de solicitanți:

- destinația creditului, alta decât credit investițional;
- lipsa semnăturii electronice avansat calificate, conform prevederii din p. 1) art. 13 din Regulament;
- solicitare de compensare a dobânzilor neachitate (noiembrie-decembrie);
- solicitare de compensare a dobânzilor la credite în valută străină (EUR sau USD);

¹ https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/dispozitie_cse_nr._44_din_25.10.22.pdf

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=133331&lang=ro

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134050&lang=ro

- solicitare de compensare a dobânzilor la credite ce nu au fost active la data de 1 august 2022;
- solicitare de compensare a dobânzilor la credite contractate pentru o perioadă mai mică 24 de luni;
- documente remise eronat sau insuficiente;
- date indicate eronat sau incomplet pe platforma online de solicitare a compensației.

B) Admise în Certificatele emise de instituțiile financiare:

- indicarea unor date pentru dobânzi ce nu sunt încă scadente;
- lipsa sau indicarea eronată a domeniului de activitate eligibil pentru care a fost solicitat creditul investițional;
- destinația creditului investițional nu corespundea domeniilor de activitate în conformitate cu anexa la Regulament;
- absența clasificării creditului pentru care se solicita compensarea.

Având în vedere erorile susmenționate, procesul de verificare a eligibilității solicitanților pentru acordarea compensațiilor, timpul mediu de verificare a unui solicitant a fost de cca 60 min/solicitare la primul nivel și cca 15 min/solicitare la nivelul doi de control, inclusiv cu contactarea prin telefon a solicitanților și emitenților de certificate, întocmirea mesajelor de informare despre neconformitățile constatate, mesajelor de informare despre acceptare a statutului de beneficiar, mesajelor de refuz cu argumentele corespunzătoare și expedierea lor la emailurile indicate de solicitanți.

Pentru derularea procesului de compensare, în perioada octombrie 2022 – aprilie 2023, IP ODA a implicat direct un număr de 6 angajați.

IV. Rezultate

În perioada 22.11.2022 – 28.02.2023 au fost depuse un număr de 1 347 cereri de compensare, toate fiind verificate din punct de vedere al conformității până la data de 24.03.2023.

În rezultatul examinării cererilor de compensare, a fost acordat statutul de „Beneficiar” pentru 1 004 cereri eligibile ceea ce reprezintă 75% din totalul cererilor depuse. Totodată, cererile eligibile corespund unui număr de 807 agenți economici unici.

Tabelul nr.1 Rezultatele mecanismului de compensare a dobânzilor la creditele bancare și/sau nebankare investiționale

Luna	Nr. de cereri examinate	Nr. de cereri eligibile	Pondere cererilor eligibile, în %	Suma compensațiilor calculate, în MDL	Suma compensațiilor achitate, MDL
Decembrie 2022	84	46	55%	778 687,14	
Ianuarie 2023	231	129	56%	2 161 184,43	778 687,14
Februarie 2023	513	389	76%	5 893 705,66	2 161 184,43
Martie 2023	519	440	85%	5 298 804,38	5 893 705,66
Aprilie 2023					5 298 804,38
Total	1 347	1 004	75%	14 132 381,61	14 132 381,61
Cheltuieli administrative aprobate de Consiliul IP ODA					200 000,00
Total cheltuieli de implementare					14 332 381,61

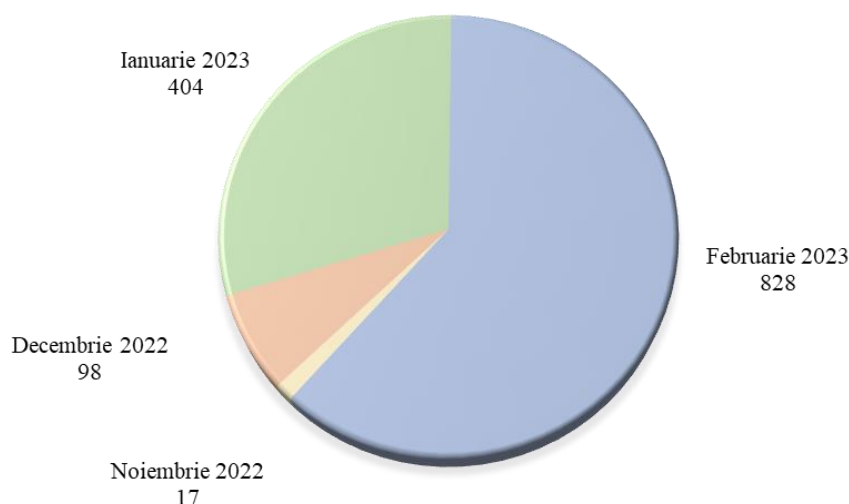
V. Statistica privind cererile de compensare

În baza cererilor depuse pentru compensarea dobânzilor la creditele investiționale și examinate de IP ODA, s-a constatat că informația despre acestea poate fi clasificată după cum urmează:

5.1. Numărul cererilor de compensare depuse, repartizate pe luni:

Numărul cererilor de compensare depuse a crescut continuu, cu cel mai mare număr înregistrat în ultima lună, februarie 2023. Aceasta se explică prin faptul că mare parte din beneficiari au ales să depună o singură cerere de compensare pentru toate cele 4 luni, și doar mult mai puțini au depus lunar mai multe cereri de compensare.

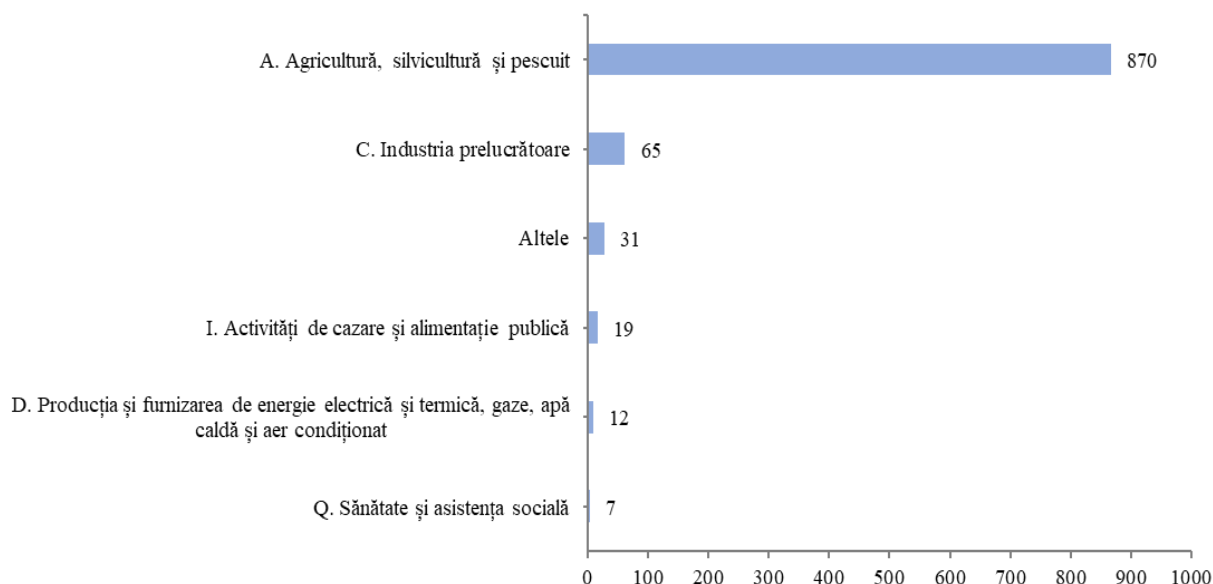
Figura nr. 1. Numărul cererilor de compensare depuse, pe luni

5.2. Cereri de compensare eligibile pe sectoare ale economiei naționale:

Din numărul total de cereri de compensare eligibile, 870 sau 87% din total, au fost depuse de companiile din sectorul economiei naționale „Agricultură, silvicultură și pescuit”, care dețin și ponderea cea mai mare din suma totală a compensațiilor achitate, 11,8 mil lei sau 83%. Anume acest sector a înregistrat și cea mai mare creștere a dobânzilor la creditele pe parcursul anului 2022.

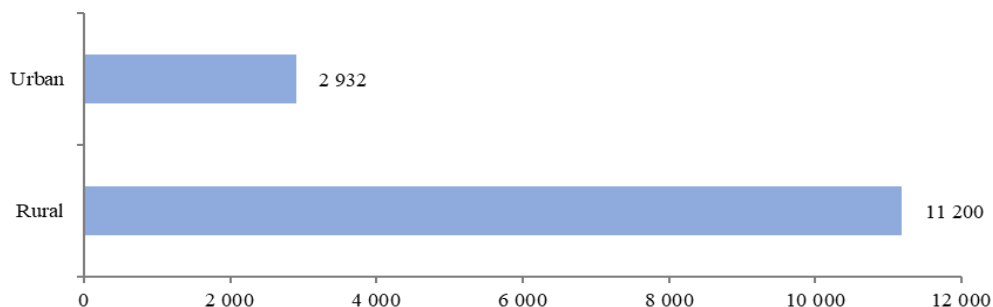
Figura nr. 2. Numărul de cereri eligibile pe sectoare CAEM ale economiei naționale

5.3. Cereri de compensare eligibile după aria de înregistrare a companiei – rural, urban:

Ținând cont de profilul beneficiarilor, și anume cea mai mare parte sunt reprezentanți ai sectorului agricol, cele mai multe cereri eligibile au fost depuse de companii înregistrate în mediul rural, 845 sau 84% din total și doar 159 sau 16% de companii înregistrate în mediul urban. De asemenea, din suma totală a compensațiilor achitate, în mediul rural au fost alocate 11,2 mil lei (79%), în timp ce în cel urban doar 2,9 mil lei (21%).

Figura nr. 3. Suma compensațiilor după aria de înregistrare, mii lei

5.4. Creditorii beneficiarilor de compensații:

Cele mai multe cereri de compensare eligibile au fost pentru credite contractate din sectorul bancar, 931 la număr sau 93% din totalul cererilor eligibile. Totodată, 73 de cereri au fost pentru împrumuturi nebancale, de la Organizații de creditare nebancale sau Asociații de Economii și Împrumut.

Figura nr. 1. Numărul de cereri eligibile și suma compensațiilor pe tipuri de creditor

Creditor	Numărul de cereri eligibile	Suma compensațiilor, lei
Bănci comerciale	931	13 461 121,11
Organizații de creditare nebancale	71	666 305,41
Asociații de economii și împrumut	2	4 955,08
Total	1004	14 132 381,61

VI. Utilizarea mijloace financiare

Mijloacele financiare în sumă de 200 milioane de lei cu destinația „susținerea întreprinderilor mici și mijlocii” alocate Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (IP ODA) pentru compensarea dobânzilor achitate aferente perioadei 1 august – 31 decembrie 2022, la creditele bancare și/sau nebancale investiționale, contractate de întreprinderile mici și mijlocii în valută națională, care erau active la data de 1 august 2022, au fost distribuite după cum urmează:

Luna	Nr. de cereri examinate	Nr. de cereri eligibile	Ponderea cererilor eligibile, în %	Suma compensațiilor calculate, în MDL	Suma compensațiilor achitate, MDL
Mijloace financiare cu destinația „susținerea întreprinderilor mici și mijlocii”					200 000 000,00
Total compensații	1 347	1 004	75%	14 132 381,61	14 132 381,61
Cheltuieli administrative aprobate de Consiliul IP ODA					200 000,00
Total cheltuieli de implementare					14 332 381,61
Sold mijloace financiare					185 667 618,39

Conform prevederilor p. 8 din Hotărârea Guvernului nr.351/2023 pentru aprobarea Programului de stimulare a investițiilor „373”⁴, după implementarea mecanismului de compensare, IP ODA, la decizia Consiliului, poate realoca soldul mijloacelor financiare neutilizate pentru alte programe de suport ale întreprinderilor mici și mijlocii. Subsecvent, la data de 13.06.2023, Consiliul IP ODA a aprobat redistribuirea soldului mijloacelor financiare neutilizate în cadrul mecanismului privind compensarea dobânzilor la creditele bancare și/sau nebancare investiționale, contractate de întreprinderile mici și mijlocii, în sumă de 185 667 618,39 lei, către Programul de stimulare a investițiilor „373”, lansat conform Hotărârii Guvernului nr. 351/2023.

Astfel, mijloacele financiare alocate Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului pentru compensarea dobânzilor cu destinația „susținerea întreprinderilor mici și mijlocii” vor fi utilizate în continuare pentru compensarea dobânzilor la credite în cadrul Programul de stimulare a investițiilor „373”.

⁴ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137332&lang=ro